

Boj za Tunizijo se nadaljuje - Nemci postajajo nemirni

"LETEČE TRDNJAVE" RAZBIJAJO SARDINJO

Zavezniki zasledujejo Rommelove čete proti severu. — Med tem stalno napadajo iz zraka njegove baze in mu prizadevajo težke izgube. — Ameriški letalci izvršili učinkovit napad na Sardinijo in druge kraje.

Zavezniki stan, Afrika.

Boji v Tuniziji se stalno nadaljujejo. Angleške čete na severu ob obrežju so včeraj napredovale za par milj naprej od mesta Sedjenane in se bližajo proti Mateuru. Montgomeryeve čete na jugu pa se nahajajo kakih 15 milj severno od Gabesa in čistijo okolico, ki je posejana z minami. Podminirana polja zadržujejo tudi Amerikance v sredini, ki se stalno bližajo od Maknassyja proti obrežju.

Izvidni letalci poročajo, da si Rommelove čete grade nove pozicije, severno nad Sfaxom v gorovju in pričakujejo, da se bodo Nemci skušali tu ustaviti, vsaj toliko časa, ja bodo skušali umakniti iz Tunizije glavni del armade predno jih zavezniki popolnoma ne izrinejo v morje.

Franoske čete, ki operirajo severno nad Amerikanci so se včeraj zapletle v hude spopade z Nemci pri Pinchonu in so napredovali nekaj malega. Nemške pozicije v tem sektorju fronte so v ugodnih krajih in kakega večjega napredka tu ni pričakovati, dokler ne bodo tega kraja Nemci primorani izprazniti radi nevarnosti s severa in juga.

Ameriški letalci so včeraj izvršili silni napad na veliko izvožno luko v Sardiniji na mesto Cagliari. Leteče trdnjave (Flying Fortresses) so obdelavale s težkimi bombami Cagliari in druga mesta in povzročena škoda je velika. Omenja se, da so učili in poškodovali do 115 italijanskih letal, poškodovali tudi pet tovornih parnikov in mnogo poslopij. Hudo so poškodovali tudi italijansko letalsko postajo v Cagliari. Boji so morali biti hudi, ker Amerikanci in Angleži so sami izgubili 12 bombnikov, pravi poročilo.

Zaveznika letala so bombardirala včeraj tudi razna mesta v Siciliji. Več kakor 100 "letečih trdnjav" je sodelovalo v napadih.

ITALIJA MOBILIZIRA PROTI INVAZIJI

Bern, Švica. — Italijanska vlada je včeraj objavila nove odredbe, katere stavlja vso deželo pod strogo vojaško kontrolo. Vsi mladi, kakor hitro dosežejo 17 leto so vpoklicani v vojaško službo. Starejši pa bodo vpoklicani do 64 leta. Italija gradi velike utrdbe na obalah Sicilije in po vsej južni Italiji. Glede sabotažnikov je razglašena za vsak količnik večji prestopok smrtna kazen. Te odredbe se zdi, da so prile v razglas po pritisku od strani Nemcev, ki kontrolirajo skoro vso deželo.

VELIKA EKSPLOZIJA V NEAPLJU

400 ubitih, ko je zletelo v zrak veliko skladišče municije.

Bern, Švica. — V Neaplju je nastala velika eksplozija in celo skladišče municije, ki je menda čakalo za prevoz v Tunizijo je zletelo v zrak. Prva poročila omenjajo, da je nad 400 ljudi ubitih in blizu 1200 več in manj poškodovanih.

Nemško poročilo je omenjalo včeraj, da je bilo med ubitimi tudi sedem Nemcev, med poškodovanimi pa 31. Bližnja poslopja je dobesedno porušilo. Oblasti strogo preiskujejo in zapirajo civiliste, češ da ti skrivajo sovražne avijatorje, ki so morali povzročiti eksplozijo.

V JUGOSLAVIJI VLADA SILNA DRAGINJA

Bern, Švica. — Madžarski list "Pesti Hirlap" piše o veliki draginji, ki vlada v Beogradu in poroča, da tamkaj zdaj stane obed brez vina v dobrih gostilnah po 500 dinarjev. V manjših slabših kremah pa 200 dinarjev. Lesene coklje prodajajo po 700 dinarjev. Dobra obleka stane 14,000 dinarjev. Delež slabega koruznega kruha je 265 gramov dnevno. Ukrepi proti prekupčevanju na črni borzi so izredno ostri.

PREDLOGA ZA FLORIDSKI PREKOP PROPADLA

Washington, D. C. — Predloga, ki je določala 44 milijonov za prekop floridskega rta pri St. Johns reki in kongresu ni dobila večine. S tem je predloga zavrnjena in zagovorniki iste bodo morali na novo poskušati zainteresirati zakonodajalce o potrebi iste.

AMERIŠKI ŠKOFJE DALI 10 TISOČ ZA ANGLEŠKO DOBRODELJE

London, Anglija. — Ameriški škofje so določili \$10,000.00, da se da v podporo angleškim katoliškim dobrotelnim organizacijam, ki delujejo med angleškimi vojaki po raznih krajih.

KAISERJEVE LADJEDELNICE DOSEGLE NOV REKORD

Portland, Ore. — Ladjedelnice H. Kaiserja objavljajo, da so tekom zadnjega meseca zgradili 17 novih parnikov. Tako zdaj izdelajo vsak delavni dan 1 parnik in pol.

"Amer. Slovenec" je vez, ki druzi ameriške Slovence od obale do obale.

PREPIRANJE RADI DAVKOV V WASHINGTONU

Washington, D. C. — V kongresni zbornici, kakor zgleđa, se nikakor ne morejo sporazumeti radi predloga za plačevanje dohodninskega davka v bodoče. Rumlov načrt je propadel. Drugi nadomestilni predlogi se pa zelo razlikujejo niti še niso dovolj proučeni, da bi mogli o njih izreči svoje končne sodbe. Zato vprašanje bodočega plačevanja davkov visi v kongresu še vedno v zraku. Republikanci ki so pogoreli z Romlovim predlogom, se bodo zdaj gotovo protivili vsaki drugi predlogi. Tako, kakor zgleđa se bo pravda za davke še dolgo vlekla v kongresu predno bo kaj končno veljavno sprejetega.

ELEKTRIČNE LEDENICE SE ZOPET LAHKO KUPIJO

Washington, D. C. — Odbor za vojno proizvodnjo je oprostil 148,847 električnih in plinskih ledenic, da se bodo lahko prodale civilistom za uporabo. Ledenice bodo oproščene "zamrzavanja", to je da se na vladno prepoved niso smele dosedaj prodajati civilistom ampak so iste držali le za vojašnice in vojaško uporabo. Kupovalci bodo morali izpolniti gotove listine, kjer bodo navedli resnično potrebo takih ledenic, nakar če bo prošnja odobrena, jo bodo take stranke lahko kupile.

"KONEC VOJSKE JE ŠE DALEČ"

Ottawa, Ontario. — Sem došli angleški zunanji minister Anthony Eden je izjavil pred častniškimi poročevalci, da je pot do končne zmage v tej vojni še dolga in konec vojske je še daleč. Glede ureditve poveljnega sveta je deal, da to je delo za državnike in upa, da zavezniki imajo dovolj pametnih državljanov, ki bodo kos tej težki nalogi.

NERVOZNI SO, KAKOR PREGANJANI MORILEC

Naziji po norveških krajih kažejo silno nervoznost. — V vsakem človeku vidijo sabotažnika. — Obnašajo se, kakor človek, ki ga je strah pred lastno senco. — Čutijo, da invazija pride in strah pred to, jih tira skoro v obup.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Angleška admiraliteta poroča, da so angleški submarini potopili šest italijanskih ladij, ki so dovažale orožje in druge potrebščine v Tunizijo za osiščne čete. Angleži koncentrirajo zdaj vso svojo strategijo, da preprečijo kolikor mogoče nemški umik iz Tunizije.

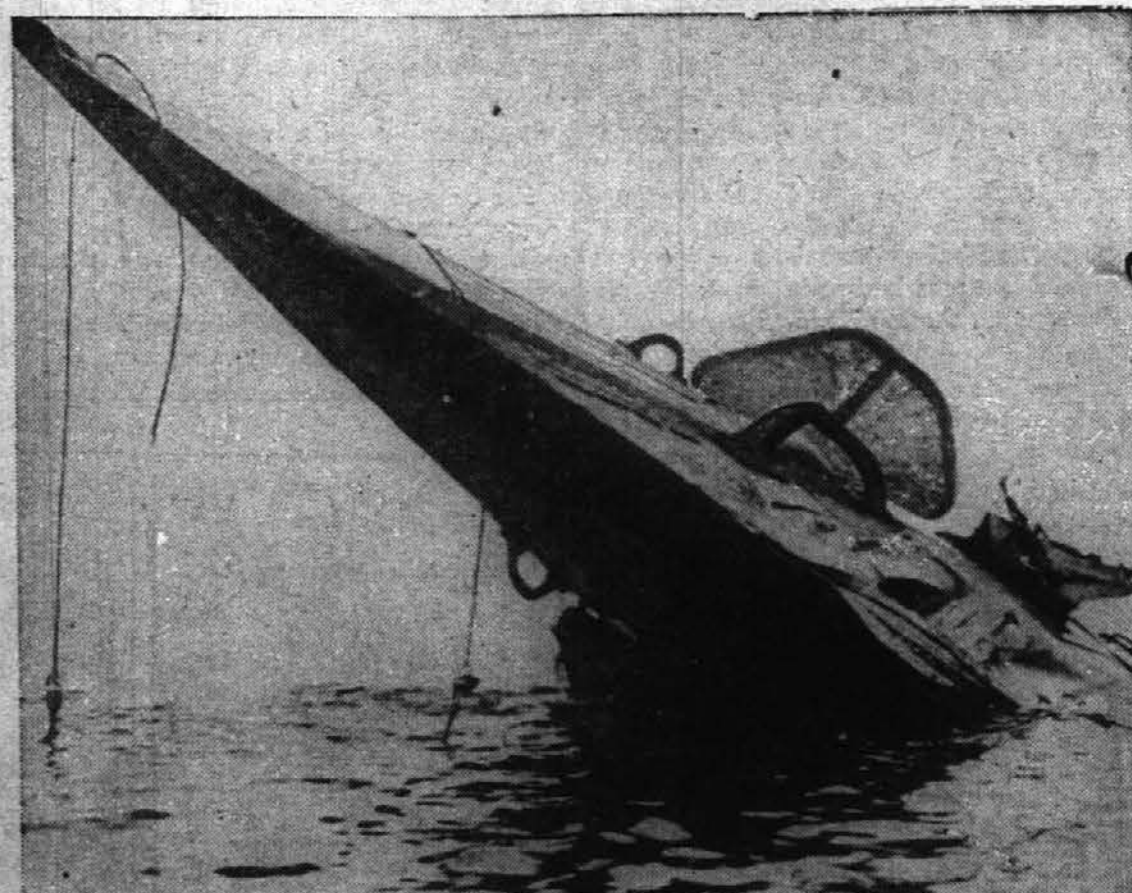
Washington, D. C. — Mornariški urad objavlja, da so ameriški mornariški letalci tekom marca izvršili devetindvajset zračnih napadov na otok Kisko, na aleutskih otokih. Japonci gradijo na otoku utrdbe, katere pa jim naši letalci stalno razbijajo.

Pittsburgh, Pa. — Blaw-Knox Company je izdelala narčne in že gradi za United States Rubber Co., v West Virginiji dve veliki tovarni za izdelovanje sintetičnega gumija. Tovarni boste obsežni in boste letno izdelali dovolj umetnega nadomestilnega gumija za 15 milijonov avtomobilov.

Baltimore, Md. — Holandski poslanik Dr. Alexander Loudon, je povdaril sinoči pred odborom Združenih narodov v tem mestu, da je vsako govoricenje o povojnem svetu neumestno, dokler Nemčija ni poražena. Nemci morajo biti najprvo poraženi in kaznovani za svoja zločinstva, potem naj pride na vrsto urejanje povojnega sveta.

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEHI

POTOPLJENI JAPONSKI PODMORNIK

Slika kaže potopljeni japonski podmornik, ki ste ga potopile blizu Guadalkanal dveh manjših novozelandskih patrolnih ladij. Ravno ko se je prikazal na površje s svojim periskopom. Zdal je uničen in kaže en svoj konec iz vode.

VESTI O DOMOVINI

Dan 27. marca je proglašen kot jugoslovanski narodni praznik, v spomin odpora, ki je na ta dan leta 1941 prevrgel Cvetkovičovo vlado in postavil Jugoslavijo odločno proti Hitlerju.

Govor Njegovega Veličanstva Kralja Petra II. o priliki obletnice 27. marca

Prinašamo govor nj. vel. kralja Petra II. kakor ga je ob neugodnih atmosferskih prilikah zabeležila naša radio prejemna služba, s pridržkom glede podrobnostne točnosti besedila: Dragi moji Srbi, Hrvati in Slovenci!

Dve leti sta pretekli od onega usodepolnega trenutka, ko sem po volji svojega naroda prevzel izvrševanje kraljeve oblasti. Akoravno smo vojaško podlegli še predno smo začeli pravo borbo, je vendar naša vojska pokazala brezprimerno junaštvo, ob katerem so se razbili valovi jeklenege besa, ki so se zrušili na nas iz vseh strani.

Ti pretekli dve leti predstavljati za naš narod eno najtežjih preizkušenj. Ne mislim na izgubo in razkosanje našega ozemlja, temveč na težki udarec zadan našemu narodnemu telesu, mislim na bratormorno vojno, v kateri jih je toliko poginilo od bratske roke, one množice sirot, ki so ostale brez staršev; mislim na matere, katerih srca krvave, na črne oblečene vdove, na tabore polne ujetnikov, ki čakajo na osvobojenje, na pogorišča krajev in vasi in na naša ugasla ognjišča.

Povem vam, da smo storili mnogo v podporo našim ujetnikom in vam doma, toda naša nesreča je, da je težko pošiljati pomoč v zasedena ozemlja. Toda pri vsem tem naš tešji misel in zavest, da ste ohranili neokrnjene svoje moči, da jih uporabite, kadar pridejo boljši dnevi in ugodnejše razmere. Vaša odločnost je za nas neprecenljive važnosti.

Leto, ki se je pričelo v znamenju uspehov. Britanske, ameriške in francoske čete so očistile večji del Severne Afrike od sovražnika in zdaj že divjajo odločilni boji za Tuniz. Sovražnik se nahaja v položaju človeka, ki čaka na neizogibni smrtni udarec.

Na vzhodnem bojišču divjajo epične borbe. Z občudovanjem zremo mi in ves široki svet na junaštvo in požrtvovalnost ruske vojske. Rusi čistijo svojo zemljo od Nemcev in njihovih najemnikov. Z zapanjem se moremo nadati, da se bo v teku prihodnjih mesecev začela odločilna bitka za Evropo. Ni treba, da na lastno roko začnete akcijo predno ne pride odločilna ura. Zbirajte se okoli vrhovnega poveljnika, generala Draže Mihajloviča, ki dobro ve kam in koliko sil uporabiti. Vi morete imeti različne ideologije, toda danes je treba posvetiti

vse misli le borbi proti okupatorju. Vsa druga vprašanja bo narod odločil pozneje, ko bo izpregovoril svojo suvereno besedo. Prehod iz suženjstva v svobodno narodno življenje, je mogoče le v složnosti, zato je potrebno, da se zberemo složno okoli centralne točke, katero predstavlja general Mihajlovič s svojimi oddelki. S potrpežljivostjo čakajo na pravo uro.

To je moji Srbi, Hrvati in Slovenci, moja poslanica in poslanica moje vlade za današnji dan. Zaupajmo v Boga in v srečo junačko in vstali bomo kakor bolnik po težki bolezni. Podučeni od novihkušenj, bomo šli na delo v naši prerojeni Jugoslaviji, za dneve našega narodnega življenja. Zivela Jugoslavija!!!

Predsednik Roosevelt čestita Kralju Petru II.

Washington, 27. marca (Posebna vest NYT-u) — Predsednik Roosevelt je poslal jugoslovanskemu kralju Petru II. v London, naslednjo brzojavko:

Washington, 27. marca 1943. Nj. Vel. Kralju Petru II., Kralju Jugoslavije, London.

Ponavljam poslanico prijateljstva, ki sem vam jo poslal pred enim letom, na dan te obletnice. Z upornim junaštvom je odklonil jugoslovanski narod poziv ogromnega in silnega zavojevalca in se pod vašim vodstvom hrabro odločil, da zahteva svojo pravico do svobodnega narodnega življenja. To dejanje je tudi danes še izreden vzor načel, katera branijo zdaj naše zedinjene armade.

Franklin D. Roosevelt

Newyorška radio oddaja

G. Sava N. Kosanovič, minister na razpoloženju je 27. marca preko kratkovalne postaje CBS prelepo naslovil narod v domovini. Podajamo le konec tega govora:

Jugoslavija si je s svojo borbo in svojim požrtvovanjem zaslužila ne le pravico do svojega obstanka in do življenja, ki bo odgovarjalo narodovim potrebam in narodni volji, temveč tudi obveznost in dolžnost človeštva, da ji zagamči tak obstanek.

Jugoslavija, ki bo obsegala vse južne Slovence, bo zemlja svobode in socialne pravice, zemlja, v kateri bo odločal mali človek iz naroda — vsi Srbi, Hrvati in Slovenci — so narod malega človeka — kajti vojna se bo zaključila z mirom malega človeka. Po tebi vojni se morajo vse sile dobrega v človeštvu zediniti v veliko sorodstvo narodov, v katerem (Dalje na 4. strani)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročninas	Subscriptions
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kodaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

DOBRA POTEZA

Te dni je bilo objavljeno, da je vlada imenovala newyorskoga župana Fiorello La Guardia kot nekakega upravitelja pokrajini, ki so jih upravljali Italijani v Severni Afriki. Dodali so mu še tri pomočnike, ki so: Louis Adamič, znani pisatelj; Ugo Carusi, pomočnik generalnega pravnikarja v Washingtonu in Albert Spalding, sloviti violonist iz Chicago.

Idejna misel za ta korak je brezdvomno prišla iz sugestij, ki jih daje Adamičeva knjiga "Two Way Passage". Adamič podaja sugestijo v knjigi, ki je brezdvomno dobra in zgleda, da so jo vodilni krogi v Washingtonu sprejeli. Ta sugestija pa ni samo zelo uporabna za poznejši čas, ko se bo urejeval povojni svet, marveč ima tudi močnejši vpliv v psihološkem ozračju na vse evropske narode. Če bo merodajni faktorji znali to sugestijo realizirati, bo ta revolucija mase narodov v zasedenih deželah in če to dobro uspe, bo Adamičeva sugestija postala tudi najboljša politična strategija, kot močnejši protitež proti ideologijam osišč, ki reprezentira le črno temo in suženjstvo za Evropo. Adamičeva sugestija pa tvori novo svobodno in demokratično ureditev evropskih dežel, v čemer je bodočnost, boljša svetlejša bodočnost in zraven še najpoglavnejše: svoboda in demokracija za zasedene dežele v Evropi. In to je silna moč, močnejša in silnejša kot so tanki in topovi.

Poglejmo na sedanji položaj med nami in Evropo stvarno in inteligentno. Da je vojna za Hitlerja in njegove partnerje izgubljena, o tem ni treba zgubljati nobenih besedi. To je že ugotovljeno. Toda, kako dolgo bo vojna trajala in kedaj bo končna zmaga dosežena, to pa še ni ugotovljeno, niti jasno še ne ve nihče. Sovražnik je še močan. Orožja ima še dosti, boriti se zna trdovratno. To pomeni visoke žrtve za obe strani. Invazija Evrope bo draga reč. Zato je zelo na mestu, da se uporabi tudi druga sredstva, ki naj bi vodila z manjšimi žrtvami h hitrejši zmagi, kakor pa le samo golo orožje. Najuspešnejše sredstvo je dobra učinkovita propaganda. Ta silno upliva na živce in kjer pridobi zase javno mnenje, je zmaga dosežena brez tankov in topov. Zato je zelo na mestu se poslužiti takih načinov, ki so mnogo cenejši, kakor tanki, topovi, bombniki in bojne ladje. Seveda mora biti zadaj tudi orožje, da kjer propaganda sama ne učinkuje dovolj, da pritisne in izvojuje končno odločitev še orožje.

Italijansko ljudstvo je sicer slepo sledilo diktatorju Mussoliniju. V tem oziru je vredno vse kazni, prav kakor nemško ljudstvo. Tudi po zasedenih deželah se ne obnašajo nič bolje, kakor moderni barbari naziji. Slovenija in njene številne žrtve so temu najglasnejša pričča. Toda ni pa italijansko ljudstvo daleč ne tako odločno iti do skrajnega konca za fašizem, kakor so Nemci. V tem je med njimi velika razlika. Razlika radi tega, ker Nemeč je res barbar, ampak tudi toliko odločen, da trdovratno stoji za svojim nesrečnim nazizmom. Italija stoji le radi tega, ker ga za hrbot gleda in pazi nanj trdi neusmiljeni Nemeč. Drugače, bi že desetkrat dvignil roke in se podajal. Italijani na tihem prosijo Boga, da bi kdaj prišel od kod in jih rešil nazijskega objema. Da je vojna za nje izgubljena prav dobro vedo. Le podatki se še ne morejo, ker so prikrovani na nazijske verige.

Ce zdaj v takih le razmerah postavite v Severno Afriko razboritega La Guardia, ki je zelo spreten politik, sin italijanskega naroda in bo tam dan za dnem vodil propaganda na radio in drugače ter opozarjal Italijane, da je zadnji čas, da se podajo, da se upro, da rešijo sebi svojo deželo, bo to močnejšo uplivalo in prilivalo olja na ogenj upora proti Mussoliniju in osišču. Italija je na ta način preganana brez visokih življenjskih žrtev. Isto kar velja za Italijo velja tudi za druge dežele, ki jih imajo Nemci po Evropi zasedene.

Da zavezniki računajo nekaj sličnega tudi glede Jugoslavije, je dokaz v tem, da je kot pomočnik La Guardiji imenovan naš rojak Louis Adamič. To imenovanje moramo le pozdraviti in biti hvaležni predsedniku Rooseveltu,

da je med skupino, ki ima tako važno nalogo imenoval tudi človeka naše krvi. Z Adamičem ima naš narod na važnem mestu svojega lastnega rojaka. Ni dvoma, da bo skušal po najboljših močeh koristiti svojemu slovenskemu narodu, ki je baš v tej vojni tako kruto preganjan, kakor ni bil še nikoli v svoji zgodovini. Nikoli še ni potreboval zagovornikov, kakor jih potrebuje danes. Kajti tudi kadar se bo končno urejeval svet po tej vojni bodo razni sosedni narodi skušali izkoristiti vse, da bi dobili čim več naše slovenske zemlje. Adamič je postal priznan in slaven v svetu. Naj mu da Bog moči in razsvetljenja, da bo nastopal kar najbolje za korist svojega slovenskega naroda, kadarkoli bodo nanesle prilike za to. Kot tak bo postal tudi trajno slaven v zgodovini svojega naroda. Usoda sedanje dobe mu je položila silno važen in pomenljiv mandat v roke. Dal Bog, da bi mu bil kos in da bi ga pravilno izvrševal!

ZA NAŠEGA MOŽA!

La Salle, Ill.

Ze je minilo precej časa, odkar se nisem nič oglašil v našem listu Am. Slovence. Zato pa imam danes par novic.

Naš rojak Mr. Math Vogrich je zopet kandidat za asistent supervisorja. Zelo zelo se vam ta mož priporoča, da bi ga zopet izvolili. Oddajte svoj glas, to je, svoj križ, za njega. Veliko dobrega je že storil Slovence in še bo, zato mu pa pri teh volitvah pomagajte s svojim glasom. Volite samo njega; na ta način se bo več glasov štel za njega. Volitve so 6. aprila. Povejte vašim prijateljem, naj volijo za Matha Vogricha kot asistent supervisorja. Vsi pojdite na volišče in oddajte svoj glas rojaku, ki vam bo hvaležen za vašo pomoč.

Vsi se tudi pripravite, da boste šli v Slovenski narodni dom na Veliko noč popoldne ob 2 uri. Tam bodo lepi govori in petje, po vsem tem pa prosta zabava v spodnjih prostorih, zato vas vabimo, pridite vsi! Kakor povejo pevci in pevke, vam bodo zapeli par lepih pesmi, med njimi tudi ono "Svoboda"; to je krasna pesem. Zatorej, če hočete slišati lepe govore in lepo ubrano petje, pridite 25. aprila v Slovenski narodni dom.

Nikar ne pozabimo pomagati našemu zastopniku Mr. A. Štruku, da bo dobil veliko glasov in da bo postal naš lalski general. Naročajte se na Am. Slovence in pomagajte domačemu človeku do uspeha!

Opazovalec.

DA Z VZGOJO PREBRALIZO SREDNJO IN VZHODNO EVROPO

New York, N. Y.

Te dni bo prirejena na newyorški univerzi skupščina, na kateri se bo razpravljalo o rekonstrukciji vzgoje v centralni in vzhodni Evropi. Imenovala se bo "Institut on Educational Reconstruction in Central and Eastern Europe" in tvorila prvo večjo konferenco programa sodelovanja med komitejem Ameriških Zedinjenih Držav za rekonstrukcijo in odborom za planiranje za centralno in vzhodno Evropo.

V odboru za planiranje za centralno in vzhodno Evropo so zastopane naslednje države: Čehoslovaška, Grška, Poljska in Jugoslavija. Predsednik odbora je jugoslovanski minister na razpoloženju, g. Sava Kosanovič.

Program instituta za vzgojno rekonstrukcijo je razdeljen na dva dni, sredo 7. in četrtek 8. aprila 1942. Obsega šest sej, na katerih bo nastopilo veliko število uglednih govornikov. Na zaključni seji bo naslovljena preko radia poslanica narodom pod okupacijo osišč.

Dva zaključna govora, g. Sumner Welles-a, pomočnika sekretarja za zunanje zadeve in Evangelosa Sekerisa, grškega ministra prosvete, bosta prenešana na omrežje ameriškega radia, tako da bo ameriška javnost poučena o rezultatih te konference.

Jugoslovanski delegati na tej konferenci bodo: bivši ministri predsednik, Bogoljub Jevtič; minister na razpoloženju, Frane Šnoj; minister na razpoloženju, Branko Čubrič; minister na razpoloženju, Sava Kosanovič; ban Hrvatske, dr. Ivan Šubašić; profesor Boris Furlan, Louis Adamič, profesor Pavle Radisavljevič; profesor John Zvetina, profesor Paulina Albala, Rev. dr. M. Popović, dr. Milan Herzog, dr. Nikola Mirković, Vaso Trivanović, Mrs. Ivan Molek, Borislav Bogdanović, Mjlorad Milovanović, Theresa Kerze, V. Vučinić, A. Vučinić, profesor Nikandar Strelsky, dr. Dragan Flamenac.

J. I. C.

UČIMO SE OD DRUGIH!

Waukegan, Ill.

Rojaki Slovenci v Waukegan in North Chicago, vsi vemo, da bodo 6. aprila Township volitve za Assistant Supervisorja. Za ta urad je tudi kandidat naš rojak Slovenec Mr. August Cepon. On je že več let v tem uradu. Ima skušal, mi jih imamo, pa tudi v tem, da vemo, da on rad pomaga vsakemu kjer le more in kolikor mu dopušča njegov urad, in zato je prav, in ne samo prav, ampak tudi naša dolžnost, da gremo vsi na volišče 6. aprila in oddamo njemu naš glas.

Ne smemo pa tudi pozabiti, da bodo 20. aprila volitve za mesto Waukegan za Alderman urad. Za First Ward je kandidat tudi naš rojak Mr. Frank Poglayena. On je že več let v tem uradu. Rojaki Slovenci, živeti v First Ward, glasujte za Frank Poglayena! Politika nam toliko koristi kolikor se mi zanjo zanimamo s tem, da ob času volitve glasujemo za dobre kandidate ali za naše rojake. To se lahko učimo od drugih narodov, ki vedno za časa volitve skušajo katerega svojega človega dobiti v eden ali drugi mestni urad. Zakaj, ko dobro vedo, da toliko bo že zanje storil kakor kateri tujec, in več. Tega se moremo tudi mi Slovenci zavedati s tem, da 20. aprila oddamo naš glas za Frank Poglayena. On je bil v Ameriki rojen, on se že od mladih let zanima za politiko. Tudi je dobro poznan po celem mestu, najbolj pa na City Hall. Pomniti pa tudi moramo, da eden ne more vsega storiti kar bi ljudi radi, zakaj eden je vedno le samo eden.

Novejših novic ravno ni, za stare se pa nihče veliko ne zanima. Pa saj novice naše agilna zastopnica Mrs. Keber sproti poroča. Vendar mislim, da ne bo odveč, če povem, da bo naša slovenska župnija Matere Božje letos obhajala 40 letnico ustanovitve. Ali boljše rečeno, jubilejno leto. Za to jubilejno leto so pa naš č. župnik Fr. Hiti pripravili obširni program; vsa slavnostna prireditve bo v ta namen. — Pred kratkim se je vršil sv. misijon v slovenskem in angleškem jeziku. — Prihodno nedeljo, 4. aprila, se bo delili zakrament sv. birme v naši cerkvi. Na programu je še veliko drugih stvari. Zaključek jubilejnega leta se bo vršil na Zahvalni Dan, to je 25. novembra. O vsem tem bomo še pozneje sporočili.

Andrew Kosir.

ZAHVALA IGRALKAM

So. Chicago, Ill.

Zahvaljujem se igralkam in vsem rojakinjam in rojakom kluba Ljubljane, ki so bili tako dobri, da so prišli v našo naselbino in pri nas predstavljali igro "Bogata teta iz Amerike". Zagotavljam vam, da bomo drugi, ako boste še kedaj prišli, dvorano še bolj napolnili; tako jo bomo napolnili, da bo treba še kakega Ribničana ddpiti, ker jo bo treba razriniti. Vsi naši ljudje so rekli, kadar bo zopet prišel klub Ljubljana igrat, ne bodo nikdar zamudili, ampak bodo še svoje prijatelje s sabo pripeljali.

Torej Mrs. Kušar, prav lepo se pripravite za prihodno jesen. Kadar boste kaj imeli v Chicago, bomo šli tam pogledat, potem pa še v So. Chicago. Vi znate fino izbrati igro in tudi igrati, da človek z največjim užikom uživa, ko gleda in poslušata.

Iskrena hvala vsem igralkam, pa tudi Mr. Račiču, da je prišel sflirrat, kar on izvrstno stori. Prav lepo se zahvaljujemo tudi Mr. Golenku, ki je pripeljal celo četo igralk; enako sem pozabil na — padalo!

Mr. Gomilarju. Bog plačaj vsem!

In da ne pozabim Mr. Wencelja, ki nam je slike kazal po igri; v resnici so bile krasne. Tudi Vam, Mr. Wencel, Bog plati, in še kedaj pridite!

Torej vsem in vsakemu posebej iskrena zahvala za dan, ki nam bo dolgo ostal v spominu! — Z iskrenimi pozdravi vsem naročnikom in predplačnikom, Katie Triller.

DOGODBICE

Karel XII. je narekoval med obleganjem Stralsunda svoje mu tajniku pismo. Med narekovanjem je udarila bomba. Predrla je streho in se razpočila v sobi, kjer je sedel kralj s tajnikom. Tajnik se je tega tako prestrašil, da mu je pero padlo iz roke na tla.

"Kaj se je zgodilo?" je vprašal kralj. "Zakaj ne pišete dalje?"

Veličanstvo, saj ste vendar videli bombo?"

"Kakšna zveza pa je med bombo in pismom?" se je začudil kralj. Pišite dalje!"

V bivši ruski carski vojski se je nekoč odigral med poročnikom in prostakom naslednji prizor, v katerem se je razvil tale zanimiv dvogovor:

"Poročnik: "Kaj bi naredil, če bi na polju naletel na sovražnika?"

"Prostak: "Ubil bi ga, vaše blagorodje."

Poročnik: "Prav! Kaj bi pa naredil, če bi naletel na cel bataljon sovražnikov?"

Prostak: "Ubil bi ga!"

Poročnik: "Za to bi bil sam preslab. Neopazno bi se umaknil in prinesel poročilo. — Kaj bi naredil, če bi na polju naletel na kravo brez pastirja?"

Prostak: "Ubil bi jo!"

Poročnik: "Ne!"

Prostak: "Umaknil bi se in prinesel poročilo."

Poročnik: "Spet nisi pogodil. Zagrabil bi jo za rogove in jo privedel v tabor. Sedaj mi pa povej, kaj bi storil, če bi mene srečal na polju?"

Prostak: "Ubil bi vaše blagorodje!"

Poročnik: "Norec! Jaz sem svoj predpostavljeni in nosim kakor ti tudi rusko uniformo."

Prostak: "Umaknil bi se in prinesel poročilo."

Poročnik: "Osel! Jaz vendar nisem sovražni bataljon."

Prostak: "Potem bi vaše blagorodje zagrabil za rogove in vas privedel v tabor."

Pravijo, da poročnik tega prostaka nič več vprašal.

IGLE

Stric: "Moderno dekle še ne ve, čemu so igle."

Nečakinja: "O, jaz pa vem, stric. Pri gramofonu jih rabi-jo."

PADALO

Inženjer, ki je bil znan zaradi svoje pozabljivosti, je konstruiral novo vrsto padala, ki ga je hotel preizkusiti.

Sedel je v balon, se vzdignil 2000 m visoko, nakar je skočil iz balona.

Ko je že padal, je jezno zavpil: "Skočil sem iz balona, pa sem pozabil na — padalo!"

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki.

Šentštefančani, pozor!

Chicago, Ill. — Zastopnike tukajšnjih KSKJ društev opozarjamo, da bo v ponedeljek 5. aprila ob 7 zvečer v Cerkevni dvorani seka Odbora za Kegljarsko Tekmo KSKJ. Potrebno je, da vsako posamezno tukajšnje KSKJ društvo pošlje svojega zastopnika ali zastopnico na to sejo.

Uradno povabljen

Cleveland, O. — Kakor smo že poročali, je bil clevelandski župan nekako pol-uradno povabljen, naj pride v Anglijo. Zdaj, 29. marca, pa je prejel dve uradni tozadevni povabilji; eno mu je poslal Elmer Davis, načelnik ameriškega vojnega informacijske urada, drugo povabilo pa mu je v imenu angleške vlade poslal Harold Butler, direktor enakega angleškega urada. Elmer Davis pravi v svojem uradnem povabilu, naj bi Mr. Lausche povedal angleškemu narodu o ameriškem domačem življenju ter o naši domači fronti v tej vojni; ko pride nazaj pa naj bi amerškemu narodu poročal o svojih izkušnjah onstran morja.

Naročil list za domače

Chicago, Ill. — Pvt. C. G. Gomerac iz Pittsburgha, Pa., je pravkar poslal našemu upravništvu pismo, naj pošljemo naš list njegovim domačim, ter priložil \$6 za naročnino. Omenjeni vojak se sedaj nahaja v Fort George M. Meade, Maryland (Co. A, 1302nd S. U. R. C.)

"Ali ni to lepo od naših fantov pri vojaki? In to ni bil prvi slučaj te vrste.

Ann Beniger poročena

Chicago, Ill. — Zadnja leta smo na slovenskih prireditvah mnogokrat imeli priliko slišati krasno petje mlade rojakinje Ann Beniger, ki je prišla v Chicago iz East Helene, Montana. Sedaj se je poročila z letalskim poročnikom, ki je tudi doma iz istega mesta. Njen mož, Lewis Conrad, je prejel že častno vojno odlikovanje. Nastanila se bosta bliizu mesta Seattle, Wash., kjer je njegov glavni stan. Ann namerava tam nadaljevati svojo pevsko kariero.

O vojaki

Pueblo, Colo. — Zadnje dni je šel služiti k Stricu Samu Joseph Butala, sin Mrs. Frances Butala, ki je tudi naročnica Am. Slovence. Bog te spremljaj in srečno privedi nazaj! Na dopustu je bil 5 dni Joseph Meglen.

Pogrešana

Indianapolis, Ind. — Uradno poročilo iz Washingtona naznanja, da sta bila na bojišču v Severni Afriki 17. febr. pogrešana tukajšnja slovenska vojaka Adolph Medle in Adolph Komljanec.

TARZAN (677) TAJNO NASPROTOVANJE

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Najbolj čudna krava, kar sem jih še videl," se je mizala Granny, ko je Tarzan držal otepajočo samico,

Ko je bil lačni otrok nasičen, je dobil ostalo mleko Egalis, četudi se je temu upiral.

Jagger je jezilo, ko je videl, kako se ta dragoceni živeč "trati". Tarzanu si pa le ni upal ugovarjati,

Kmalu se je Tarzan povrnil v džunglo, sedaj bolj samozavesten. Novi upi pa so se kmalu razblinili.

RACIONIRANJE MESA, MASLA IN DRUGIH JEDI

Skoraj vse vrste mesa razun perutnine in divjačine, mnoge vrste sira, kakor tudi maslo, slanina, ribe v konservi, masti in jedljiva olja so sedaj racionirana. Začeniš od 29. marca ne morete kupiti teh jedi brez rdečih znamk v knjižici za vojno racioniranje št. 2 (War Ration Book Two).

Gospodinjje so se že naučile, kako se kupuje z znamkami na točke (point stamps), ker so imele že izkušnjo s plavimi znamkami od 1. marca naprej. Dasi se pričakuje prav malo zmede tekom prvega tedna kupovanja z rdečimi znamkami, je jako važno za vsakega, da dobro razume glavna navodila za rabo teh znamk. Razlika med kupovanjem jedil v konservi ali drugače pripravljenih, ki se kupujejo s plavimi znamkami, in kupovanjem mesa, masla in drugih jedil, ki so bila sedaj racionirana, z rdečimi znamkami je mala, ali treba jih jasno in natančno razumeti, da ne bo zmede.

SLEDEČA JEDILA SO BILA RACIONIRANA

1. Vse vrste mesa izvzemši perutnino in divjačino, naj bodo sveže, zmrznjene, prekajene, v steklenicah. To seveda vključuje vse goveje, telečje, prasije meso in jagnjetino ter raznovrstne mesnine, kot so jezik, možgani, srce itd., vse vrste klobas, ekstraktov govedine in druge mesne produkte in koncentrate.

2. Vse vrste rib in ribjih produktov v konservi. (Sveže, zmrznjene, prekajene itd., ribe ali ribji produkti, ki niso v tesno zaprtih posodah, niso podvrženi racioniranju).

3. Vse vrste masti in olj, vsteviši maslo, margarinno, slanino, zabelo, olja za kuhanje in solato. (Zabela za solato, majoneza in čista olivna olja niso racionirana).

4. Najvažnejše vrste naravnega in predelanega sira in večina derivativov sira; ali ne mehke vrste sira, kot so cottage in cream cheese. Racionirani siri vključujejo mnoge vrste osušenih, zdrobljenih in prekajenih sirov trde vrste.

SPLOŠNA PRAVILA ZA RACIONIRANJE

Kakor v slučaju plavih znamk, ki se rabijo za kupovanje vsake vrste konserviranega ali procesiranega sadja ali zelenjave, se rdeče znamke morajo rabiti za kupovanje novo-racioniranih jedil. Z drugimi besedami znamke z dotičnim številom točk (points) se smejo po dovolji rabiti za meso, maslo, masti itd. Ako gospodinja hoče, sme vporabiti vse svoje rdeče točke za meso ali pa sme deliti svoje kupovanje na točke na primeren način, da vzadosti jedilnim navadam svoje družine.

Pri tem novem vzporedju se ne zahteva, da bi konsument podal izjavo, koliko teh racioniranih jedil ima že doma, in ni treba nikake nove registracije, ker knjižica za racioniranje št. 2, ki je bila prej izdana, že vsebuje mnogo strani z rdečimi znamkami.

RDEČE ZNAMKE, OZNAČENE "A", VELJAJO ZA PRVI TEDEN

Drugače kot pri plavih znamkah bodo različne skupine rdečih znamk postajale veljavne vsak teden, začeniš z znamkami, ki imajo označbo "A", za prvi teden od ponedeljka 29. marca naprej. Prihodnji teden, ki začne 4. aprila, bodo veljavne znamke "B", v tednu, ki začne 11. aprila, bodo veljavne znamke "C" in tako dalje. Za vsak naslednji teden tekom aprila se bo rabila nova skupina rdečih znamk.

PROBLEMI PRISELJENCA

VPRAŠANJE: Pričakujem, da čez par mesecev vstopim v vojsko. Nisem še 19 let star. Pravijo, da so inozemci po navadi naturalizirani po treh mesecih v vojski; ali pa bo to veljalo tudi zame, ali pa moram čakati, dokler bom 20 let star, predno postanem ameriški državljani?

ODGOVOR: Imate pravico zaprositi za ameriško državljanstvo, ko ste častno služili v vojski tri mesece. Ni nikake starostne omejitve za one, ki služijo v armadi ali mornarici. Smatra se, da, ako niso premiladi za borbo, tudi niso premiladi, da postanejo ameriški državljani.

VPRAŠANJE: Prišel sem 1. 1930 v Ameriko kakor mornar in potem sem vedno ostal tukaj. Delal sem v ameriškem ribarskem čolnu od 1. 1935 naprej. Mislite, da morem postati ameriški državljani?

ODGOVOR: Vi ste nezakonito v Združenih Državah, pa vendarle morete postati ameriški državljani, ako oni ribarski čoln nosi več kot 20 ton. Zakon namreč določa, da človek, ki je za pet ali več let služil v ameriški ladiji čez 20 ton bremena, in ki zaprosi za državljanstvo, dokler še služi oziroma do šestih mesecev po končani službi, sme postati državljani, tudi če je nezakonito v Združenih Državah. Niti ne potrebuje prvega papirja, marveč sme takoj zaprositi za državljanstvo. Pa je vse eno, razun ako sta ameriška državljan. To pa se Vas ne tiče, ker uživate pravice prejšnjega zakona.

VPRAŠANJE: Moji starši so me prinesli v Združene Države, ko sem bil dete. Nikdar

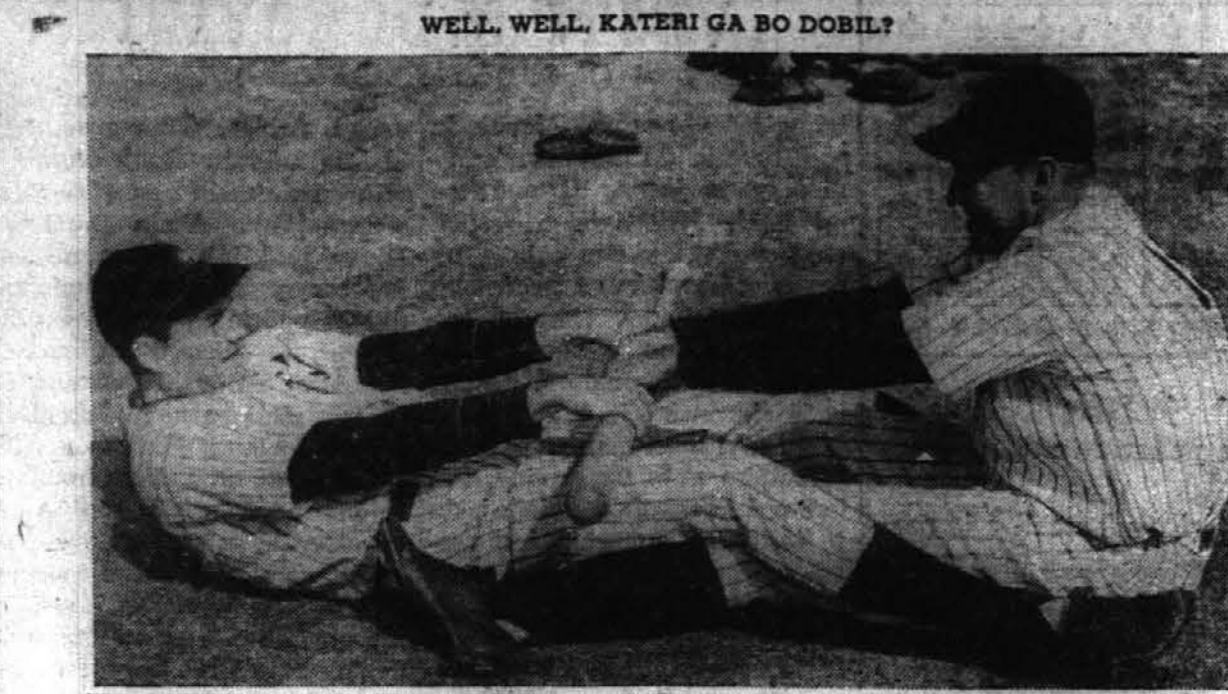
niso postali ameriški državljani, pa bi rad to bil. Kako naj zaprosim?

ODGOVOR: Ker niste bil še šestnajst let star, ko ste prišli v Združene Države, ne potrebujete prvega papirja. Čim boste 20 let star, smete takoj zaprositi za državljanstvo.

VPRAŠANJE: Ali sem jaz državljani Združenih Držav? Bil sem 12 let star, ko sem prišel v Združene Države meseca aprila 1940. Moj oče, ki je prišel mnogo let poprej, je postal državljani dne 20. oktobra 1940. Moja mati ni državljanka.

ODGOVOR: Vi še niste ameriški državljani, ampak postanete takoj meseca aprila 1945, kadar boste živeli v Združenih Državah pet let. Ko ste Vi prišli v Združene Države, je že zakon veljal, da tujeroden otrok dobiva ameriško državljanstvo skozi naturalizacijo očete ali matere, ako je pod starostjo 21 let za časa, ko sta bila oče ali mati naturalizirana oziroma je še bil pod starostjo 21 let, ko je živel 5 let v tej deželi. Ker ste bil le 12 star 1. 1940, ko ste sem prišli, in po petih letih tukajšnjega bivanja, namreč 1. 1945, boste le 17 let star, Vi tedaj postanete avtomatično državljani Združenih Držav. Kasneje je bil zakon spremenjen — namreč od 13. januarja 1941 naprej tujeroden otrok ne pridobiva ameriškega državljanstva skozi starše, razun ako oboja sta ameriška državljan. To pa se Vas ne tiče, ker uživate pravice prejšnjega zakona.

VPRAŠANJE: Moj mož in jaz sva prišla v Združene Dr-

Zogarja Johnny Lindel in Johnny Murphy se dajeta, kdo bo kateremu istrgal "bat" za udarjanje žoge. Oba igrata z "New York Yankees".

žave meseca maja 1941. On je sedaj v vojski in je postal ameriški državljani, ko je odslužil tri mesece v vojski. Kedaj pa lahko jaz sama postanem državljanka?

ODGOVOR: Smete zaprositi za naturalizacijo meseca maja 1944, morda pa tudi maja 1943. Ženska, ki se je po dnevu 13. januarja 1941 poročila z ameriškim državljanom oziroma katere mož je postal državljani po tem dnevu, sme zaprositi za ameriško državljanstvo po triletnem bivanju v tej deželi, pa ne potrebuje prvega papirja. Ako je živela v Združenih Državah v zakonskem stanju s svojim možem vsaj za leto dni pred vložitvijo naturalizacijske prošnje, zadostuje bivanje dveh let mesto treh. Zdi se, da v Vašem slučaju dve leti bivanja zadostujeta, ali, ako odpošljejo Vašega moža preko vode, je mogoče, da naturalizacijsko sodišče utegne smatrati, da je izven ozemlja Združenih Držav in da se bo zahtevalo triletno bivanje.

Common Council — FLIS.

MEH ZA SMEH

OBE ENAKO STARI
Beli: "Torej imaš revmatizem v nogi. Je res škoda, vendar moramo pričakovati kaj takega, ko postanemo malo starejši."
Črni strček: "Ne, ne, gospod, to ne more priti od starosti. Vidite, moja desna noga je ravno toliko stara kakor leva, pa me prav nič ne boli."

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEHI!

ITALIJANSKI DELAVCI ČAKAJO NA JED

Iz nekih nevtralnih virov je dospela predstoječa slika v Ameriko, ki kaže, kako italijanski delavci, ki morajo delati v takovanih delavskih kuhinjah, prejemajo jed, ko čistijo meste Genoa izpod razvalin od bombardiranja angleških letalcev.

WELL, WELL, KATERI GA BO DOBIL?

RAZNOTEROSTI

ZALOGE KONSERVIRANIH ŽIVIL

Federalni agentje so preiskali stanovanje kakor tudi trgovino s pohištvom nekega Franka S. Smith v Chicagu, ker so sumili, da nepostavno hrani zlato. Zlata niso našli, pač pa so našli nekaj, kar je morda še bolj dragoceno te dni, namreč 768 pločevinastih posodic (cans) živil, ki so zdaj na odmerjanju. Bilo je 500 posodic raznih vrst juhe, sadnih sokov in sadja skritih po različnih omaricah in predalih v trgovini, v refrigeratorju pa 50 funtov sirovega masla (Butter), 60 posodic mesa in zelenjave v mizah za urade, 8 funtov kave in cele kopice suhega fižola in graha po raznih skrivnih luknjah. OPA agentje so povedali, da je Mrs. Smith izjavila, da nima nobene zaloge konserviranih živil in samo en funt kave, ko je prišla po knjižico za odmerjanje št. 2.

MORNARICA PRVA PRI ODLIKOVANJH

Najvišje odlikovanje, ki ga more prejeti vojak Z. D., je takozvana "Congressional Medal of Honor". V Chicagu nam je vsem dobro poznan Srb Jake Alex Mandusich, ki je prejel to odlikovanje za svoja junaštva v prvi svetovni vojni. Za časa prve svetovne vojne je bilo podeljenih 129 takih medalij, 101 armadi, 28 pa mornarici. V sedanji svetovni vojni pa ima mornarica razmeroma več opravka kakor armada. Do sedaj je dobilo tako

odlikovanje 25 mornarjev, 3 marinari in 6 vojakov v armadi.

NOVE BUDILKE PRIDEJO

Ure budilke so spet začeli izdelovati z dovoljenjem WPB kot odgovor na pritožbe delavcev po celi Ameriki, da zamudijo preveč dela, ker mnogokrat predolgo spijo, pa si ne morejo pomagati, ko ni mogoče dobiti budilk, ki bi jih budile. Cenijo, da bodo napravili 1,700,000 novih budilk od zdaj pa do konca tega leta. Začeli so jih že izdelovati, in prve bi morale biti na prodaj že zdaj v začetku aprila.

PA JE ŠE ŽIV!

Mož neke Mrs. E. C. Gesell, Miami, Fla., služi pri mornarici Z. D. Nekega lepega dne dobi ona telegram, v katerem ji mornarica naznanja, da je njegova žena v boju zajel sovražnik. To poročilo je ni čisto nič prestrašilo, ker je bil slučajno ravno tiste dni njen mož pri njej doma na dopustu. Kmalu potem, ko se je povrnil v službo, je dobila spet obvestilo, da so ga našli. Malo kasneje pa so ji poslali še eno poročilo, namreč, da je njen mož preživel sovražnikov napad.

GHANDIJEVA SOPROGA

Slika kaže soprogo od indijskega voditelja Mohandasa K. Gandhija, ki je bil pred kratkim oproščen iz internacije. Žena je bila z njim v internaciji in je stara 71 let.

"ČUDODELNİK" V LADJEDELSTVU

Henry J. Kaiser, ki je imel te dni nekaj sitnosti vsled nabave vojnega materiala brez pooblastil. On zaposluje 200 tisoč delavcev. Pravijo, da gradi po 60 ladij mesečno.

IMA ZE DOBRO SRCE!

Neka Mrs. William Shulen (ime zveni slovensko!), Dallas, Texas, je dobila od svojega moža, ki služi v armadi Z. D. v Severni Afriki, pismo. V tem pismu ji on piše, da prilaga bankovec za 5 frankov v spomin. Pa je pozabil priložiti bankovec, ona pa je kljub temu našla enega v tistem pismu. Na njem je bilo napisano: "Ker je Vaš soprog pozabil priložiti darilo, o katerem piše, Vam ga pošiljam jaz, cenzor."

VEZUVA NI MOGOČE POGNATI V ZRAK

Neki Anglež se je domislil, da bi se dale iz aeroplanov spustiti velike bombe "block-busters" v žrelo ognjenika Vezuva blizu Neapelja in s tem povzročiti, da bi ognjenik začel bljuvati, če že ne bi nastal silovit potres. Pred dobrim tedom je ta zamisel res prišla celo pred angleški parlament. Vprašali so Sira Archibalda Sinclairja, ministra za letalstvo, ki je ravno poročal o uspehih RAF, kaj on misli o tej ideji. Ni naravnost odgovoril na to vprašanje, pač pa je rekel, da so v RAF skrbno preresetali vse mogoče tarče za bombardiranje. Toda Joseph Lynch, seismologist (izvedenec v potresih) na Fordham univerzi, New York, pravi, da je ta cela ideja prismojena in da nobena bomba ne bi povzročila kakega takega učinka.

SNEG MU JE SKRAJŠAL DOPUST

Veteran iz Pearl Harborja in še vedno tam nastavljen, je John M. Fogarty, letalski strojnik, končno dobil dopust, da obišče svoje starše doma v Barnes Corners, N. Y. Prepotoval je 6,000 milj in prišel do kraja Lowville, od koder je še 14 milj do njegovega doma. Naprej ni mogel, ker so sneženi zameti pokrili cesto 12 čevljev visoko. Teden dni je čakal, da bi se snež stajal. Pa se ni. Preostajala mu je samo še polovica dopusta. Tedaj so pa državni cestni delavci dobili naročilo, spraviti sneg s tistega kosa ceste, da je mogel Fogarty domov k staršem, ki jih že ni videl dve leti in pol.

Mrs. Henry Suzzallo Endorses McKibbin For Mayor

1804 Floribunda Road
Burlingame, California.

Dear Mr. Babich:
My husband, Henry Suzzallo, used to say that Democracy is concerned, not with ends but with a way of life, right now. I wonder if the people of Chicago realize what an opportunity to further a better "way of life" is theirs to grasp in the willingness of George B. McKibbin to be their leader as mayor.

Mr. and Mrs. McKibbin have been our close and tried friends for many years and I know of few persons who so truly exemplify democracy as we know it in America—both in their home life and in their relations with others.

George McKibbin is a person of high ability who could have chosen any of many paths. In early manhood he chose to serve his fellow citizens. This he has done with honesty, kindness, and above all with gratitude for the contributions these fellow citizens themselves—from all walks of life and with all backgrounds—have made to the steady growth of a healthy and happy nation.

With cordial greetings to you, Mr. Babich, I am
Very truly yours,
MRS. HENRY SUZZALLO.

NASVET IZKUŠENEGA ROJAKA

Chicago, Ill.

V torek 6. aprila stopite na noge, kar vas je volilcev, primate za zastavo in volite za našega starega mestnega župana Kelly-ja!

Mnogi veste, da imam mali dom na 2228 S. Wood St. Eno leto sem moral plačati 206 davka, odkar pa imamo našega dobrega župana Kellyja, nisem plačal nobeno leto več kakor \$90.

Želim, da vsi zveste to, ker bo v vaše dobro. Vi boste še leta in leta plačevali, moje ure so že štete; dne 16. septembra 1942 sem prekoračil 76. leto.

Poslušajte kar je za vas dobro, ne poslušajte kaj se vam obeta. Obeta se veliko, stori pa nič!

Matevž Baškovec.

(Oglas 2x2)

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Telefon Canal 8817
CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradni ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO
LOUIS J. ZEFRAK
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.
Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.—Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno.—CENE ZMERNE.

STALNA SLUŽBA
pomožnega urednika pri listu "Am. Slovenca" je razpisana. Oseba mora biti večja slovensčina in angleščina. Na starost se ne ozira, dokler je oseba sposobna za službo. Priglasijo se lahko tudi žene in dekleta, katere se čutijo, da bi bile sposobne za to mesto. Za pravo osebo, ki čuti veselje do dela na polju tiska, je ta služba kakor nalašč.
Prijava za službo je poslati:
UPRAVA AMER. SLOVENCA
1849 West Cermak Rd. Chicago, Illinois

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Vini bi bilo ljubše, če bi bilo drugače, a se ji je tudi tako zdelo dobro. Premišljala je pa vendar še o nječem boljšem, o čemer zdaj še ni hotela govoriti. Zjutraj zarana bo torej poroka, pa konec.

Dnevi bo se vrstili drug za drugim, zima se je zavlekla in ko se je vreme zjasnilo, se je bližala pomlad.

"Se malo suše, pa bomo lahko pričeli s setvijo," je menil Jan.

Rad novega obdelovanja polja se je s svojim orodjem preselil k Vini in začel podirati svoj skedenj in hlev. Ker so jasni dnevi trajali, je marljivo delal. Vedno bolj se je prizadeval, da bi mu šlo delo od rok in bi ga dokončal, zato da bi se v novih razmerah končno mirno ustalil. Trajalo mu je dosti predolgo. Podrl je košček svoje hišice in skoraj vso sprednjo stran, tako da je ostal samo še vogel in zraven kos strehe, — da je bila kuhinja zavarovana pred slabim vremenom. Nato si je ogledal podrtijo in je ugotovil, da je kar smešna. Ne hiši ne koči ni bila podobna.

Poševno ostreje s štrlečimi brunji, na katerih je prosto visel špirovec, je sredi enakomerno ravne pokrajine učinkoval res smešno. Najrajši bi bil porušil še tisto, kar je ostalo.

Po potrpežljivem čakanju se je zrak ogrel in zima se je unesla. Po hudi toči in nevihti je bilo dežja in marčnega snega konec in nebo je ostalo sinje in čisto ko ribje oko. Poletna rast se je vsepovsod lepo obetala in zanesljivo je bilo moči pričakovati stalnega vremena.

"Maj je premagal marca!" so menili kmetje in brž se je pokrajina zganila. Začelo se je delo na polju.

Janu ni preostajalo nič več časa. Vsak dan je moral mnogo ur zapored težko delati. Zjutraj je bil že pred sončnim vzhodom z lopato na polju, da bi prekopal zemljo na obeh podedovanih zemljiščih, ki jima je priključil prostor, na katerem je stala njegova hiša. Vina je kuhala za oba, da ni bilo treba Janu izgubljati časa. Ko se je naslonil na ročaj lopate in za hip zajel sape, je premišljal, kako bi razdelil setev: tu krompir in tam zadaj žito. Zdaj je imel lep kos ornice; polnila sta ga veselje in ponos nad lastno posestjo in predvsem čuvstvo da je ugleden bajtar.

Drugod so vlačili konji plug ali brano, a marsikateri kmetje so se na svojem koščku zemlje mučili kakor on, vsi so bili tako pregnani, tako zaslužnjeni, tako potlačeni in pobiti in nihče si ni prav upal koga pogledati.

Za Jana so bile zdaj vse stvari v spet v redu.

Bodočnost ga ni več vznemirjala; vedno bolj trdnega se bo čutil v svojem položaju in imel zmeraj opravka na polju.

Zrak je bil zdaj ves mil; vel je ugoden, lahen vzhodnik, sonce je sijalo in širna pokrajina je tonila v barvah mladega zelenja. Povsod je puhtela vlaga sveže zemlje v ozračje in se mešala z vonjem gnoja. Težke grude zemlje, ki so najprej ležale črne ko smola, so bile kmalu pokrite s suho, belkastjo plastjo peska. Ne da bi ga kaj motilo, je korakal sejavač po zemlji in v loku enakomerno zamahoval z roko in metal zlata zrna. Levo in desno za njim so vlekli čez njivo brano.

Nekega večera, ko je Jan prišel zdelan domov, mu je Vina pokazala novo suknevo obleko.

"Prelepa, da bi jo človek nosil," je menil. Za poročni dan je bilo treba hišo pobeliti, poslikati, počediti in na vseh straneh polepšati. Žarela je v svežem blesku in je bila, kakor da je napravljena samo za to, da bi praznovala veliko noč — vriskajoče velikonočno slavje, ki je pomenilo začetek novega, živega, milega letnega časa in smrt zime; in še toplota in smejoče se sonce, ptičje petje in brsteče zelenje, krasota barv in prešernost cvetja prav gori v stare, suhe veje priletne hruške! Povsod je poganjalo življenje, kakor da ga je kdo izpustil in oprostil iz dolgega ujetništva, v katerem sta ga držala mrz in sneg. Po treh dneh je že vsa pokrajina kazala drugačno lice. In ljudje so se udeleževali te radosti; prepevali so, veselo gibali in izražali srečo teh mladih dni s posebno občutenimi besedami; popolnoma jih je prevzelo veliko, vedro življenje narave, ki je vodilo v resnejše poletje.

Tri nedelje zaporedoma je župnik pri deseti maši oklical Jana Vindeveughela in Vito Vandewiele. Jan je skrival glavo v dlani in bilo ga je sram, ker so ga vsi ljudje gledali. Ko je bilo tretjič pri kraju, je čutil olajšanje kakor po strahoviti mori. Tako je bilo vsaj nekaj opravljenega. Jutri bo moral obleči vse novo in potem samo še tista strašna pot na občino in v cerkev!

"Po jutrišnjem bo vsega konec in poročena bova," je dejala Vina. Jan je vzdihnil. Rad bi bil že rešen nadležne zadeve in ni želel drugega, nego da bi v miru živel doma z Vito.

"Kako bo neki to šlo?" je izpraševal. Videl je samega sebe: okoren kmet v lepi obleki, ki zmeraj škili na druge, da bi vedel, kako se mora vesti.

Vina pa je bila polna radostnega pričakovanja in ponosna na to, da bo v življenju to pot prva med samimi lepo oblečenimi ljudmi. Radostno slavje, ki se je bližalo, je doslej poznala samo, kolikor ga je videla pri drugih.

Počasi se je motal praznični dan iz somraka v jasno jutro. Jan je prišel že zgodaj do Vininih vrat in je voščil dobro jutro.

Nova obleka ga je spravila v dobro voljo in ga delala čisto drugega človeka. Vina ga skoraj ni spoznala. Njegov sveže obriti obraz je tako tuje molel iz belega ovratnika in sukneve hlače so se mu v togih gubah nabirale okrog bokov in kolen. Ni vedel, kam naj dene svoje velike roke, in je s prsti vrtal med vratom in ovratnikom.

Dolf in kravar Tilie sta prišla v spremstvu svojih žena. Ukvarjali so se z Janom in Vito in na vse zgodaj glasno in veselo klepetali vsekrižem. Še preden je bilo čas, so se skupaj po dva in dva odpravili po ozkem kolovozu.

Jan in Vina sta šla drug ob drugem. Jan je gledal na svoje čevlje, Vina pa je spenjala roglje svoje svilene ovratne rute. Poslušala sta glasno klepetanje žena, ki sta hodili poleg Dolf in Tilie. V občinski hiši so čakali župana in pili žganje.

(Dalje prih.)

VESTI O DOMOVINI

(Nadaljevanje z 1. strani)

bo glavna osnova človek in spoštovanje do človeka. Zaradi tega je jasno, da moramo mi Srbi, Hrvati in Slovenci, stati strnjeni v eno celoto, da bomo v človeštvu, a predvsem na Balkanu in v vzhodni Evropi igrali eno vlogo, katero kot narod zaslužimo. Misel naše skupnosti je tako močna in v toliki meri nam je narekujeta tako naša zgodovina, kakor naš geografski položaj, da je tudi naši sovražniki z vsemi svojimi sredstvi zavratne propagande, orožja, domačih izdajalcev — Paveliča, Nediča in vseh onih, ki jih posredno ali neposredno služijo — niso mogli zatreti. Sovražnik je po svoji invaziji, izvedeni po davno pripravljenem načrtu, poskušal izkoristiti vse zmote in slabosti, in hotel vsakemu koščku razdrobljene Jugoslavije udahniti svoje posebno življenje. Slovenija, Hr-

vaška, Srbija, Črna gora, naj bi bile na razvalinah Jugoslavije izdajniški posredovalci sovražnikov. Toda narodov odpor je kljub vsem ranam, katerem nam je sovražnik zadal in potem pogolbil in zastrupil, te kose v krvi zopet spojil v celoto, moralno še mnogo silnejše nego kdajkoli. Zavedni Srbi, Hrvati in Slovenci, tudi oni, ki se razlikujejo v postranskih političnih vprašanjih, se spajajo v enoto, kadar nastopi vprašanje odpora proti fašizmu in onim, ki mu služijo — a ravno to je ono, kar najbolj imponira človeštvu, in ravno tega se naši sovražniki najbolj boje. Ako piše danes italijanska fašistična "Stampa": "Mislili smo, da je jugoslovanska ideja, ideja srbsko-hrvaškega sporazuma, mrtva in pokopana, toda guerilski bojevnik so jo zopet oživeli".

KRASNA ZGODOVINSKA SLIKA

Velikost 16 1/4 x 12 1/2"

Tiskana v večih barvah. Sredi je v vencu sedanjí predsednik Zdr. dr. Franklin D. Roosevelt. Okrog in okrog so slike vseh dosedanjih predsednikov Zdr. držav podpisani s njihovimi lastnoročnimi podpisali. Pod predsednikovo sliko vira v vaju pomosno zvezdasta zastava. Pod zastavo, je spominska plošča in na nji tiskano v okrajavi listina pravic in svobodin. Slika je v okvirju in v okvirju steklo. Ta slika je lep kras in zgodovinska pomenljivost za vsak amerikanški dom. Ker nas naši naročniki za "Nj" poprašujejo, smo jih še nekaj dobili

Slika stane \$1.50 brez pošiljatenjskih stroškov.

Pošiljatevno stroške plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi slika po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame na znanje, in dokler zaloga traja s njimi lahko postrežemo onim, ki si jo želijo.

Naročila je pridjati potrebni mesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEZ

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

**NAROCITE
IN
ČITAJTE**

lepi zanimivi slovenski družinski mesečnik

"NOVI SVET"

ki prinaša vsak mesec zanimivo in zbrano čtivo za ameriške Slovence.

Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo \$3.00 letno.

Naročnino sprejemajo lokalni zastopniki, ali pa jo pošljite direktno na:

UPRAVA "NOVI SVET"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

J. M. Trunk

Kako silno zagonetna je tudi sedanja Rusija, kakor je bila od početka, ko se je z vplivom prikazala v zgodovini, o tem priča zadeva maršala Simeona Timošenka. Poveljeval je na jugu, ko je Hitler najbolj pritiskal na Stalingrad in proti oljnim vrelecem. Prav slovanski krogi so se zanimali za tega junaka, in ni manjka upov, da bi Timošenko utegnil igrati še kako vlogo v osodi ostalih Slovanov, ne le Rusov v Rusiji ali ruskih boljše- vikov, komunistov itd.

Ampak Timošenka je kar zmanjkalo tam na jugu, izgledalo je, da ga je vzela noč. Šušljalo se je, da je zgrbančil čelo sam "overlord" Stalin, in Stalin se ne pomišlja dolgo, da pošlje koga kar v krtovo deželo, ako mu ni po volji. Šušljalo se je, ugibalo, preresetavalo, sumilo in sumničilo. Ruska Sfinga, zastrta z neprozornim pajčolanom, da pajčolana ne predre nobeno oko. Kje je Timošenko, kam je izginil, kaj je z njim, kam se je dejal ta prav slovanski junak, ali kam so tega junaka dejali, potisnili, premestili ali morda kratkoma odstranili?

Tudi jaz sem nekaj zapisal, ker je stvar izgledala silno zagonetna.

Da pišem tudi zdaj, ne gre mi ravno za Timošenka, gre mi pa za zagonetke v Rusiji, in ker mora vsak prav radi teh ruskih zagonetek biti zelo previden pri sodbah o dogodkih v Rusiji na vseh poljih. In prav rusko polje je postalo široko, obširno in postaja bolj in bolj široko z vsakim dnem. Treba je toraj hitre počasnosti pri sodbah in pri presojenjih, da kdo ne govori le tja v dan.

Simeon Timošenko se je nenadno prikazal zopet te dni na severni fronti tam pri Leningradu. To za danes popolnoma zadostuje, ker vse drugo morajo odkriti šele dogodki, še bolj odkriti Timošenka ali ga lahko tudi zakriti, ker v Rusiji je vse hudo zagonetno, se razvije zoper vse kalkulacije in nasprotno od vsakega presojenja. Prav od sedanje Rusije pride lahko do nenadnih, nepričakovanih preobratov, morda na neko vrlo dobro, morda pa tudi na hudo slabo stran.

Od nas na Koroškem je precej odprt pogled proti Visokim Turam na solnograški in štajerski meji. Ob poletju se je tam zbralo hudourje, pri nas je bilo le soparno. Prikazen je bila naravno krasna. Strele so žvigale, nebo je žarelo, kakor bi kje operirali z gorostasnimi žarkometi. Mnogokrat sem opazoval to veličastno naravno igro. Ampak ni bilo slišati nobenega treska ali groma, pri nas je bilo mirno kakor v grobu, hudourje je bilo preveč oddaljeno.

Spominjam se teh večerov in tistega bliskanja brez gromenja.

Kako bo? Nihče ne ve, o nekkih načrtih le se govori, nekako pa bo moralo biti, ko pride do konca. Zdi se mi, da se zbira že neko hudourje. Groma in treskanja ni slišati, ampak bliski že žvigajo po nebesnem oboku. Tam na vzhodu se zbira. Iz vzhoda prihaja tudi zarja, ki naznanja dan. Nekaj neke zarje je bilo. Prvikrat v zgodovini so se Poljaki približali Moskvi. Krasna zarja. Megleno še, pa le tudi zarje nekaj. Poljaki se borijo med Rusi, ne zoper Ruse, kakor dozdaj. Sikorski obravnava s Stalinom, baje je dosežen sporazum. Tako se je poročalo tiste

dni, ko je bila sila na vrhuncu. Sila kole lomi, zlomila je medsebojno mržnjo med Poljaki in Rusi. Ampak že tiste dni in ob vesti tistega sporazuma je nastala vihra v poljski vladi v Londonu. Nekaj ministrov izseljene vlade je odstopilo. London je baje rekel: mir, fantje, nič prepira! Vrtilo pa je naprej. Moskva gre tudi naprej. Zopet je bilo treba nekaj razgovorov radi bodoče meje med Poljsko in Rusijo. Prejšnja meja mora biti, pravijo Poljaki, Rusi so pa bolj gluhi. Sikorski je pameten mož, vsi Poljaki pa ne bodo tako razsodni, in danes je, izgleda, Sikorski hud na Moskvo, ker je Moskva gluha o prejšnji meji, dasi gre le za razgovore.

Ali ne vidite, da se zbira že zdaj hudourje tam na vzhodu? Treska in grmi še ne, ampak bliska, da vidijo odsev celo v Washingtonu.

Načrt je, da naj ostane pri prejšnjih državah v Evropi. Morda ostane. Poljakom privoščimo državno neodvisnost, če se kako drugače ne zasujejo. Ampak Poljska ima tudi svoje hibe, in ne pojde tako lahko.

Velepolestva in "Zlahta" ne spadajo več v moderne zadeve. Dokler se to ne uredi, ne bo miru, ker bodo Poljaki sami na to silili. Dalje ima Poljska v svojem območju Rusine. Velepolestnik Poljak, kmet Rusin. Ali naj ostane pri tem? Ali bodo Rusini mirovali, in Rusini se hrabro borijo zoper Nemce! Pa hočejo Poljaki, da "naj ostane vse pri starem"!

Protest je bil v Moskvi, toraj bliskanje, radi ruskih parašutnikov. Kočljiva zadeva. Seve bodo Nemci Poljake pritiskali, ako bi prišlo do gerilskega udejstvovanja. Ampak Rusi so vendar v borbi zoper Nemce in morajo raliti sredstva, katera se njim zdijo količkanj uspešna. Izgleda, kakor bi Poljaki ne bili več radi v borbi.

Kaj, ko bi tudi med Poljaki pomedla neka močna, odločna in pravična roka, in med njimi pametno uredila, uredila morda tudi na slovansko stran, ne le na separatistično poljsko stran?

Ze zdaj bliska, ko še ni konca, kako bo tudi treskalo in grmelo, če ne bo močne roke, ki bo še bolj in strahovito zagrmela: tako mora biti uravnano, in zdaj mir!

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI

našega soproga in očeta

JOHN JANEZICH

Že tri leta, da je Tvoje truplo v zemlji.

Kjer naj v Bogu mirno spi. Duh pa Tvoj živel med nami. Bo do konca naših dni.

Večni nas bo zopet združil. Kristus je besedo dal. To besedo je potrdil. Ko je sam iz groba vstal.

Žalujoci ostali:

Soproga URŠULA in hčeci.

Denver, Colo., 2. aprila 1943.

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadevni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEZ
1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

